

CHOWANNA

TOM 1 (32)

TERAPIA PEDAGOGICZNA

Wydawnictwo
Uniwersytetu Śląskiego
Katowice 2009

Nr indeksu 330566

CHOWANNA

T. 1 (32)

TERAPIA PEDAGOGICZNA

pod redakcją Adama Stankowskiego

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Katowice 2009

Redaktor naczelny
Dr hab. Zbigniew Spendel

Recenzenci

Prof. zw. dr hab. Krystyna Marzec-Holka, prof. zw. dr hab. Andrzej Radziewicz-Winnicki

Rada Naukowa

Prof. dr hab. Jerzy Brzeziński
Prof. dr hab. Maria Czerepaniak-Walczak
Prof. dr hab. Kazimierz Denek
Prof. dr hab. Tadeusz Frąckowiak
Prof. dr hab. Adam Frączek
Prof. dr hab. Stanisław Juszczyk
Prof. dr hab. Stanisław Kawula
Prof. dr hab. Wojciech Kojs
Prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski
Prof. dr hab. Zbigniew Kwieciński
Prof. dr hab. Tadeusz Lewowicki
Prof. dr hab. Mieczysław Łobocki
Prof. dr hab. Krystyna Marzec-Holka
Prof. dr hab. Stefan Mieszalski
Prof. dr hab. Aleksander Nalaskowski
Prof. dr hab. Czesław Nosal
Prof. dr hab. Irena Obuchowska
Prof. dr hab. Wincenty Okoń
Prof. dr hab. Stanisław Palka
Prof. dr hab. Karol Poznański
Prof. dr hab. Andrzej Radziewicz-Winnicki
Prof. dr hab. Bronisław Siemieniecki
Prof. dr hab. Tomasz Szkudlarek
Prof. dr hab. Bogusław Śliwerski
Prof. dr hab. Andrzej de Tchorzewski
Prof. dr hab. Janina Wyczasny

Kolegium Redakcyjne

Prof. dr hab. Teresa Borowska
Prof. dr hab. Barbara Kozusznik
Prof. UŚ dr hab. Katarzyna Popiołek
Prof. UŚ dr hab. Jan M. Stanik
Prof. dr hab. Adam Stankowski
Dr hab. Agnieszka Stopińska-Pająk
Prof. UŚ dr hab. Ewa Syrek
Prof. UŚ dr hab. Anna Nowak

Sekretarz Redakcji

Dr Beata Piłula

www.chowanna.us.edu.pl

Adres Redakcji / Editorial Address
Wydział Pedagogiki i Psychologii
Uniwersytetu Śląskiego
40-126 Katowice, ul. M. Grażyńskiego 53
tel./fax (032) 258-94-82
e-mail: zbigniew.spendel@us.edu.pl

Spis treści

Wstęp (<i>Adam Stankowski</i>)	5
--	---

Artykuły

ADAM STANKOWSKI Terapia pedagogiczna – wprowadzenie	9
KATARZYNA GABRYŚ O wartościach terapeutycznych w praktyce wychowawczej pedagoga specjalnego	33
EWA ŚWIĄC Pomysły interpretacyjne a wartości (na przykładzie baśni)	43
JOANNA GODAWA, MARTA NIEMIEC Zastosowanie programu ART w pracy z dziećmi i młodzieżą agresywną	55
KRYSTYNA MOCZIA Nuuuda... w chorobie. Humor sytuacyjny jako antidotum na nudę	73
ANNA KURZEJA, JOANNA GODAWA Wykorzystanie zooterapii w terapii pedagogicznej na przykładzie terapii z udziałem psa	85
KRYSTYNA MOCZIA, JOANNA GODAWA Malowane słowem, gestem, oddechem... czyli koloroterapia na zajęciach terapeutyczno-rewalidacyjnych	97
DARIUSZ DZIUBA Konferencja jako metoda wspierająca osiągnięcie niezależności oraz forma wyrażania oczekiwań przez młodzież niepełnosprawną intelektualnie	109
STANISŁAW BYRA, MONIKA PARCHOMIUK Optymizm dyspozycyjny młodzieży niepełnosprawnej – wybrane konteksty	115
TADEUSZ WOLAN Uwarunkowania i tendencje do brutalizacji zachowań dzieci i młodzieży (w okresie transformacji ustrojowej w Polsce)	133

ELŻBIETA WIŚNIEWSKA

Realizacja potrzeby kontaktu dziecka niepełnosprawnego z dzieckiem zdrowym w warunkach szkoły integracyjnej 155

MARTA NIEMIEC

Problem przystosowania dzieci z ADHD do warunków szkolnych – (sposoby przeciwdziałania odrzuceniu i wykluczeniu społecznemu dziecka „innego”) 169

BEATA PITUŁA, MAŁGORZATA KITLIŃSKA-KRÓL

Jakość i zakres funkcjonowania systemu opieki logopedycznej w ocenach nauczycieli, logopedów i rodziców 187

EWA GER

Typologia polskich wolontariuszy według systemu wartości-możliwości spójnego referencyjnego układu czynności pomagania . . . 207

ŠTEFAN VAŠEK, ALEXANDRA KASTELOVÁ

Porównanie systemów kształcenia pedagogów specjalnych w polskich i słowackich szkołach wyższych 221

Recenzje

Nauczyciel wobec problemów współczesności. Red. Beata Pitula, Katowice, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka 2006 (*Hanna Gawonicz*) 241

Teresa Wilk: *Bukowno – między Małopolską a Górnym Śląskiem. Przestrzeń egzystencji i aktywizacji społeczności lokalnej (studium socjopedagogiczne).* Kraków, Oficyna Wydawnicza, „Impuls” 2006 (*Piotr Mosiek*) 247

Oświata polska 1944–1956. Wybór źródeł. Cz. 1: *Lata 1944–1948.* [Wybór] Stanisław Mauersberg, Marian Walczak. Warszawa, Polskie Towarzystwo Pedagogiczne 1999; Cz. 2: *Lata 1949–1956.* [Wybór] Stanisław Mauersberg, Marian Walczak. Warszawa, Polskie Towarzystwo Pedagogiczne 2000 (*Witold Chmielewski*) . . . 255

Tomasz Niemirowski: *O naturze i wspomaganiu rozwoju umysłowego.* Lublin, „Innovatio Press” Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji 2008 (*Ryszard Stachowski*) 259

Wspomnienia

Profesor Jan Poplucz (1932–2008) 265

Wstęp

Próba odczytywania „na nowo” przesłanek teoretycznych formułowanych przez wybitnych przedstawicieli pedagogiki specjalnej i stosowanie ich w praktyce pedagogicznej realizowanej w ramach procesów rewalidacji, resocjalizacji, rehabilitacji czy oddziaływań ortodydaktycznych wyzna- czyły obszar poszukiwań walorów terapeutycznych tkwiących (zgodnie z założeniem, że istnieje tyle dziedzin wychowania, ile sfer rzeczywistości, w jakich funkcjonuje człowiek) w zróżnicowanej materii warsztatu peda- gogicznego.

Za punkt wyjścia przyjęto zakres i treść pojęcia „terapia pedagogiczna” zdefiniowanego przez Ottona Lipkowskiego (*Resocjalizacja*. Warszawa 1976, s. 217). Według niego do terapii pedagogicznej można zaliczyć „wszel- kie działania pedagogiczne mające na celu likwidację lub ograniczenie za- burzeń rozwojowych oraz umożliwienie lub ułatwienie najkorzystniejszego rozwoju jednostkom z odchyleniami od normy”.

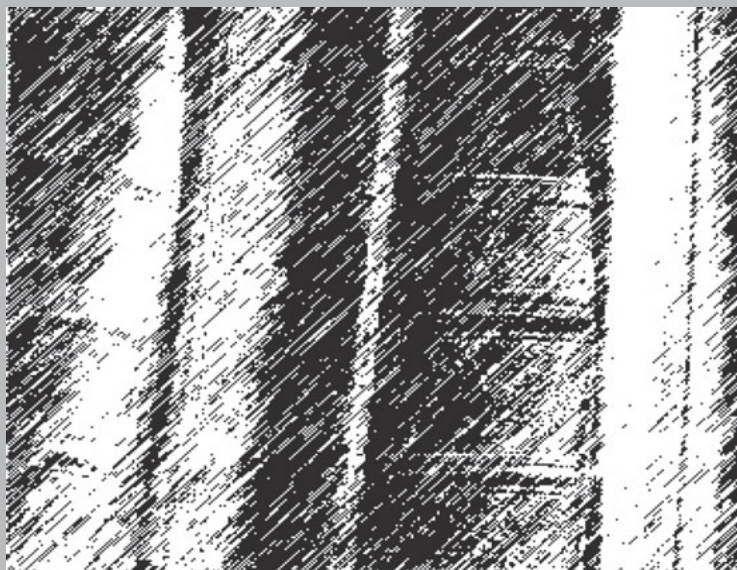
Zaliczenie terapii pedagogicznej do grupy procesów znaczących (obok rewalidacji, rehabilitacji i resocjalizacji) dla realizacji procesu wychowania i nauczania osób niepełnosprawnych oraz próby określenia jej struktury i dynamiki pozwalają na ukazanie wieloznaczności i zróżnicowań w sposo- bie traktowania zagadnień wychowalności, ograniczeń rozwoju, poziomów wysiłkowych czy wreszcie osiągania podstawowych celów pedagogiki spe- cjalnej (możliwie najwyższego poziomu przystosowania społecznego i sa- modzielnego, niezależnego funkcjonowania w otwartym środowisku spo- łecznym). Cele te, jak sądzę, mogą być osiągnięte nie tylko dzięki właściwie

dobranym metodom, technikom, a w obrębie ich stosowania środkom (w ogólnym zarysie powstałe na gruncie „filozofii wychowania” i postaw wobec niepełnosprawności), ale także tworzeniu klimatu terapeutycznego. Klimat ten nie poddaje się regułom wyznaczającym poprawność metodologiczną badań nad zagadnieniami terapii pedagogicznej. Jest materią nieposiadającą czytelnych, mierzalnych wskaźników, a jednak, zdaniem terapeutów, jest zmienną znaczącą dla efektów końcowych podejmowanych działań terapeutycznych. Dlatego przeniesienie ciężaru gatunkowego poszukiwań na walory terapeutyczne zawarte w proponowanych przez nauczycieli wychowawców formach zajęciowych realizowanych na różnych blokach przedmiotowych i tematycznych wydaje się zasadne i pożyteczne.

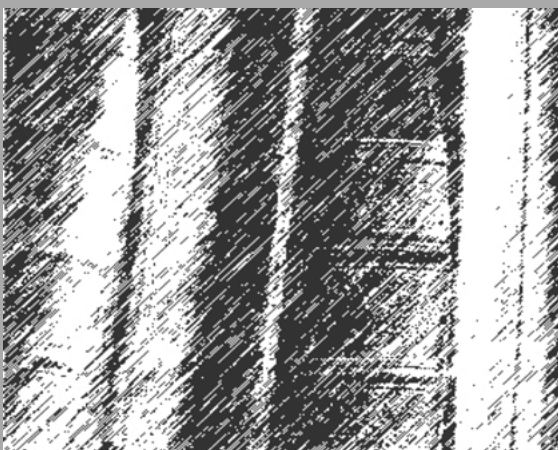
W prezentowanych tekstach skupiono uwagę na: wpływaniu na sfery uczuciowe dziecka, wykorzystaniu pożytecznych organizacyjnie form działania, wyzwaniu się z zahamowań i blokad, działaniu twórczym, zadaniach nauczyciela wychowawcy, normowaniu zaburzeń w procesach psychicznych itp.

Autorami są, w przeważającej części, nauczyciele akademicki – pracownicy Katedry Pedagogiki Specjalnej Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego – mający doświadczenie zawodowe i praktykę pedagogiczną nabywaną w różnych placówkach szkolnictwa specjalnego.

Adam Stankowski

Wspomnienia

Profesor Jan Poplucz (1932–2008)

Urodził się 21 grudnia 1932 roku w Kobiórze (powiat pszczyński) w rodzinie Augustyna i Weroniki z d. Cichy. Jeszcze w czasie nauki w tyskim liceum ogólnokształcącym skończył kurs pedagogiczny, uprawniający do pracy w zawodzie nauczyciela. Pracę tę rozpoczął w szkole podstawowej w Kobiórze 1 września 1951 roku i pozostał jej wierny przez 50 lat. Był nauczycielem szkół podstawowych w Kobiórze, Żakowie i Tychach, nauczycielem akademickim w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Katowicach i Częstochowie, nieustającym w pracy badaczem rzeczywistości pedagogicznej w Instytucie Pedagogicznym PAN i Uniwersytecie Śląskim.

W roku 1966 ukończył studia pedagogiczne na Wydziale Filologiczno-Historycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach. Od tego roku datuje się współpraca prof. dr. hab. Jana Poplucza z WSP w Katowicach, a następnie z Uniwersytetem Śląskim. Początkowo zatrudniany przez ówczesnego dziekana WSP prof. Józefa Pietera jako pracownik dydaktyczny, prowadził zajęcia z pedagogiki i dydaktyki. W latach 1968–1970 był kierownikiem Okręgowego Ośrodka Metodycznego w Katowicach, a następnie od 1970 roku do roku 1971 – pracownikiem naukowo-badawczym w katowickim oddziale warszawskiego Instytutu Pedagogicznego oraz kontynuował studia doktoranckie na Uniwersytecie Śląskim. W tym czasie poznał dyrektora Instytutu prof. Wincentego Okonia. Praca pod kierunkiem wybitnego pedagoga wywarła ogromny wpływ na dalszy rozwój naukowy Jana Poplucza. Na podstawie dysertacji przygotowanej pod kierunkiem doc. dr. hab. Jana Bohuckiego nt. „Konflikty w zespołach nauczyciel-

skich. Wpływ konfliktów na funkcję pedagogiczną szkoły” 22 czerwca 1970 roku uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych (dyplom z nr 40). Utrzymywane w następnych latach kontakty z Instytutem Pedagogicznym w Warszawie i współpraca z prof. Wincentym Okoniem wpłynęły, jak wspominał, w istotnym stopniu na szybkie postępy w przygotowywanej pracy habilitacyjnej nt. „Organizacja zespołów nauczycielskich w szkole. Wpływ integracji zespołów na postawy nauczycieli wobec pracy pedagogicznej”, której obrona odbyła się 27 maja 1975 roku w Instytucie Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego. Warto zwrócić uwagę na to, że nastąpiło to zaledwie w 9 lat od ukończenia studiów i 5 lat po uzyskaniu stopnia doktora.

Od 1971 roku prof. dr hab. Jan Poplucz był adiunktem w Katedrze Podstaw Pedagogiki i Historii Wychowania Uniwersytetu Śląskiego. Jeszcze przed finalizacją postępowania habilitacyjnego, w 1974 roku, objął kierownictwo Zakładu Pedagogiki Pracy, a w 1977 roku otrzymał stanowisko docenta na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego.

Dokumentem z dnia 26 września 1985 roku nadano Janowi Popluczowi tytuł profesora, a 8 miesięcy później 1 maja 1986 roku powierzono mu kierownictwo nowo utworzonej Katedry Badań Placówek Oświatowych, którą prowadził do końca swojej pracy na Wydziale Pedagogiki i Psychologii, tj. do 30 września 2003 roku.

Zainteresowania naukowe prof. dr. hab. Jana Poplucza były bardzo rozległe, chociaż zawsze skupiały wokół szkoły jako instytucji organizującej i realizującej proces dydaktyczno-wychowawczy. Szczególne miejsce w poszukiwaniach badawczych zajmowała pedagogika pracy, a zwłaszcza zawód nauczyciela, postrzegany w kontekście funkcji zawodowych, rozpatrywanych z perspektywy prakseologii, teorii organizacji i kierowania, teorii systemów, cybernetyki i psychologii.

W latach 90. ubiegłego wieku prof. dr hab. Jan Poplucz rozszerzył swoje zainteresowania o kontekst aksjologiczny kształcenia i wychowania; zajął się rodziną jako środowiskiem wychowawczym, kreującym wartości, w tym wykształcenie jako wartość. Był to swoisty powrót do problematyki pozaszkolnych wpływów na postępy edukacyjne dzieci i młodzieży, która w połowie lat 60. XX wieku stanowiła przedmiot jego zainteresowań jako początkującego adepta pedagogiki.

Wynikiem wieloletnich poszukiwań badawczych było ponad 180 opracowań naukowych, w tym 12 publikacji książkowych, m.in. *Zastosowanie teorii czynności w badaniach nad skutecznością pracy dydaktyczno-wychowawczej*. W: *Z badań nad zawodem nauczyciela*. Warszawa 1980, s. 321–333; *Planowanie działania pedagogicznego w zakładzie pracy*. Warszawa 1981, s. 220; *Motywacyjna funkcja kierowania zespołem nauczycieli*. W: *Kultura organizacyjna w oświacie*. Red. M. Pęcherski i J. Tur-

de j. Wrocław 1985; *Optymalizacja działania pedagogicznego na lekcji*. Warszawa 1985 (II miejsce w konkursie MOiW na najlepszą publikację naukową w zakresie nauk o nauczaniu.); *Stosunek działania pedagogicznego do celów dydaktyczno-wychowawczych*. Kraków 1993, s. 25; *Konflikty w szkole*. Katowice 1994; *Uczciwość jest wartością*. „Edukacja i Dialog” 1995, nr 8; *O szkole z ludzką twarzą*. „Edukacja i Dialog” 1996, nr 2; *Potrzeby oświatowe środowiska a szkoła*. „Wychowanie na co dzień” 1997, nr 10.

Oprócz bycia pracownikiem naukowym prof. dr hab. Jan Poplucz był również nauczycielem – wychowawcą. Wypromował ponad 200 magistrów i 4 doktorów nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki. Swoje pasje naukowe wcielał w życie, tworząc zespoły badawcze w ramach grup seminarijnych; zachęcał do współpracy i współdziałania; kierował, wyznaczał cele i pozwalając samodzielnie te cele osiągać.

Uczył rzetelności, uczciwości i odpowiedzialności w pracy naukowej i pedagogicznej, kształtował nasze „sumienia pracownicze”. Uczył nas, studentów i pracowników swojej katedry, szacunku dla nauki, ukazując jednocześnie jej służebną rolę wobec człowieka.

Był człowiekiem wielkiej wiedzy, pracowitości, człowiekiem niezwykle prawym i skromnym. W pamięci nas, którzyśmy mieli zaszczyt i szczęście być jego uczniami, pozostanie niedoścignionym wzorem Mistrza.

Źródło:

Dokumenty zgromadzone w Archiwum Aktach osobowych UŚI.

Małgorzata Balukiewicz

Był nam mistrzem...

Osobowość profesora Jana Poplucza odczytuję przede wszystkim przez kilka cech, w których w szczególnie przejawiała się specyfika jego sposobu bycia, mianowicie – wraz z wrażeniem duchowej nieobecności jednoczesna wnikliwość i wrażliwość. Nieobecność i wnikliwość w pewnej mierze logicznie się wykluczają, niemniej one właśnie odzwierciedlały indywidualność Profesora. Zdawał się pogrążony we własnym świecie, myślach i rozważaniach, a mimo to z niezwykłą jasnością umysłu zauważał banalne acz ważne przejawy codzienności, wręcz zdumiewał swoją spostrzegawczością. Dostrzegał zmartwienie na twarzy, zmęczenie, smutek. Zwykle też jego zainteresowanie pracownikiem wykraczało poza sprawy zawodowe, choć

w tym zainteresowaniu był niezwykle subtelny i delikatny. W tym wszystkim pokazywały się jego przymioty jako pedagoga, a szczególnie jedna zaleta – o której pisał Carl Jaspers – umiejętność takiego patrzenia na osobę, w której ta jawi się tym, czym jest; dostrzeżenia w człowieku tego, czego on jeszcze sam w sobie nie widzi, wskazania na to, czym ów człowiek stać się może. Tego wnikliwego spojrzenia Profesora Jana Poplucza sama doświadczyłam. Odkrył przede mną te obszary mojej osobowości, których nawet nie podejrzewałam, wzbudził we mnie wiarę w te możliwości, których wcześniej nie doskonaliłam. To była praca mistrza, mistrza, który wskazuje drogę, ale nie pomaga iść – nie wątpi, że jego uczeń dojdzie o własnych siłach.

Profesor Jan Poplucz był także w każdym calu naukowcem. Zainteresowany fenomenami świata, ciekawy literatury, często podawał jakiś temat do dyskusji. Problemy te rzucał z wielką swobodą, intrygował swych rozmówców, czekał na refleksje, ale nigdy wątku nie wyczerpywał, pytania pozostawiał bez ostatecznej odpowiedzi, a dyskusje urywał. Niemniej takim sposobem bycia budził ciągle niepokój naukowy, który inspirował do pracy.

Był niebanalnym, bardzo uczciwym człowiekiem. Z jednej strony niedostępny, z drugiej serdeczny i życzliwy. Bardzo dbały o to, aby nie ranić obcujących z nim ludzi, własną osobowością budował w swoim zespole pracowników specyficzną atmosferę, która była ochroną przed twardą rzeczywistością. Utwierdzał nas w przekonaniu, że nauka jest idea, światłem dla duszy. Był nam mistrzem...

Beata Ecler-Nocon – jedna z dwóch doktorantek profesora Jana Poplucza (1995–1999), adiunkt w Katedrze profesora Jana Poplucza (2000–2003)

Człowiek wrażliwego sumienia

Na podstawie mojej czteroletniej współpracy w zespole Profesora – kierownika Katedry Badań Placówek Oświatowych bez cienia wątpliwości mogę powiedzieć, że odszedł od nas człowiek wrażliwego sumienia. Co na ową wrażliwość się składało? Profesor należał do osób, których nie zdominował bezrefleksyjny aktywizm; nie szczędził czasu na zastanawianie się nad słuszością i niesłuszością postępowania, prawością i nieprawością, nade wszystko w odniesieniu do własnego życia. Czuły na wszystko, co w jakikolwiek sposób mogłoby obciążyć jego sumienie, i zdystansowany wobec pochlebców, musiał wzbudzać sympatię otoczenia. Szczególnie lubiany

był jednak przez osoby, jak On ceniące naturalność w kontaktach międzyludzkich i skromność, wynikającą z życiowej mądrości.

Zawsze zrównoważony w stosunku do współpracowników, raczej introspektywny, autokrytyczny niż „rzutujący” swoje stany emocjonalne na innych, skłonny do wielkodusznego zrozumienia ludzkich niedoskonałości, wymagający w kwestiach merytorycznych, chociaż nie zdarzyło się, by szorstkością uwag zniechęcił kogokolwiek do dalszych wysiłków naukowych. Potrafił docenić w pracownikach oryginalność projektów badawczych i wykryć prawdziwe fascynacje naukowe. Pozostawiał jednak swoim uczniom całkowitą wolność wyboru zainteresowań i formy ich realizacji. Opinie Profesora brzmiały dobitnie, dlatego warto było liczyć się z Jego zdaniem; „Trzymaj się tego tematu”, „To jest dobre”, „Nie warto w to wchodzić” – oto wypowiedzi, które zarejestrowałam w trakcie kilkuletniej współpracy z Profesorem.

Uważał, że dla dobra nauki trzeba umieć ponosić największe choćby koszty osobiste; materia rozwiązywanego przez naukowca problemu badawczego określa rodzaj i wielkość owych kosztów indywidualnych. Bez poświęcenia siebie, w Jego przekonaniu, nie ma nauki i nie ma również postępu w dziejach ludzkości. Bez wątpienia, wierny naukowemu projektowi całego życia w ostatnich latach swojej pracy na Uniwersytecie Śląskim raczej skłaniał się ku weryfikacji swoich poglądów na temat wartości rodzi-ny w życiu uczonego.

Obcym – mógł jawić się jako człowiek „niedzisiejszy”; „niepodległy” wobec różnych mód i chwilowych trendów w życiu uczelni wyższej, krytyczny wobec pozorów uprawiania nauki, tradycyjny w rzetelności i rozległości poznania świata. Złożoność biurokratycznych wymagań w miejscu pracy niepokoiła go i wprowadzała w zdumienie. „To nieprawdopodobne...” – można było usłyszeć wówczas z ust Profesora siedzącego nad stertą pism i dokumentów. Dlatego nie krył swojej wdzięczności, gdy ktoś ze współpracowników wspomagał Go w pracach administracyjnych.

Wysoko oceniał ludzi prostolinijnych, a przy tym inteligentnych, samodzielnych i pracowitych. On sam pozostał człowiekiem raczej naturalnym niż żyjącym w zgodzie z etykietą, nieaprobacyjny wobec przebiegłości i innych zachowań ingracyjnych. Urzekająco skromny w sposobie bycia i stylu życia: mieszkaniu, odżywianiu, spędzaniu czasu wolnego. Nie tęsknił za zagranicznym urlopem, ale chętnie opowiadał o zwyczajnym odpoczynku pod znajdującym się w pobliżu domu kasztanowcem lub czasem spędzanym z wnukami. Wolał raczej systematyczną pracę wykonywaną w domowym zaciszu niż uroczyste konferencje. Konsekwencję w pracy naukowej uważał za szczególnie inspiracyjny warunek rozwoju młodych pracowników akademickich. W jego postawie można było dostrzec wyraźny

wpływ dojrzałej osobowości naukowej Jego promotora i „mistrza” – Profesora Józefa Pietera.

Profesor Jan Poplucz mógł sprawiać wrażenie człowieka asekuratywnego, nieustannie konfrontującego się z własnymi obawami, lecz ja uważam Go za wewnętrznie odważnego, „idącego pod prąd”, niegodzącego się na niekorzystne dla istoty ludzkiej zmiany cywilizacyjne.

Panie Profesorze, jeżeli mój głos dociera do bezpiecznego miejsca, w którym jest Pan obecnie, pragnę przesłać słowa podziękowania za dyskretną naukową odpowiedź wraz z torbą Pana ulubionych cukierków.

Alicja Żywcok – adiunkt w Katedrze Profesora Jana Poplucza (1999–2003)

W 2009 roku nakładem

Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego

ukazały się następujące publikacje z dziedziny pedagogiki i psychologii:

Tradycje kształcenia nauczycieli na Śląsku Cieszyńskim. Studia, rozprawy, przyczynki
Red. Wiesława Korzeniowska, Andrzej W. Mitas, Andrzej Murzyn, Urszula Szuścik

Zdrowie psychiczne uczniów – różne konteksty i odniesienia
Red. Zofia Dołęga, Maria John-Borys

„Chowanna”. Tom jubileuszowy: *Modalne aspekty treści kształcenia*
Red. Wojciech Kojs

Ewa Wysocka

Doświadczenie życia w młodości – problemy, kryzysy i strategie ich rozwiązywania. Próba opisu strukturalno-funkcjonalnego

Nr indeksu 330566
PL ISSN 0137-706X
(wersja drukowana)
ISSN 2353-9682
(wersja elektroniczna)

Copyright © 2009 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

Publikacja będzie dostępna — po wyczerpaniu nakładu — w wersji internetowej:

Central and Eastern European Online Library

www.cceol.com

Redaktor
BARBARA KONOPKA

Projekt okładki
i szaty graficznej
BEATA MAZEPA-DOMAGAŁA

Redaktor techniczny
MAŁGORZATA PLEŚNIAR

Korektor
LIDIA SZUMIGAŁA

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Nakład: 280 + 50 egz. Ark. druk. 17,25. Ark.
wyd. 18,5. Papier offset. kl. III, 80 g Cena 30 zł (+ VAT)

Łamanie: Pracownia Składu Komputerowego
Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego
Druk i oprawa: EXPOL, P. Rybiński, J. Dąbek, Spółka Jawna
ul. Brzeska 4, 87-800 Włocławek

Zasady opracowania materiałów

1. Redakcja przyjmuje teksty nigdzie dotąd nie publikowane.
2. Nadsyłane prace będą recenzowane, a następnie omawiane na posiedzeniach Redakcji, która podejmie decyzję w sprawie zakwalifikowania ich do druku. O decyzji Redakcji Autor zostanie poinformowany. W przypadku niezakwalifikowania artykułu do druku zostanie on zwrócony Autorowi. (Prace realizowane między innymi w ramach grantu powinny być opatrzone informacją o rodzaju, numerze i tytule problemu badawczego).
3. Objętość tekstu nie może przekraczać 16 stron maszynopisu, łącznie z bibliografią, przypisami, tabelami, rysunkami. Wyjątek od tej zasady stanowią jedynie artykuły zamówione.
4. Materiały przekazane do redakcji powinny zawierać:
 - komputerowy wydruk tekstu wraz z dyskietką, ewentualnie maszynopis tekstu (znormalizowany, w dwóch egzemplarzach) wraz z bibliografią (uporządkowaną alfabetycznie, w układzie nazwisko/data),
 - tabele, rysunki (wydruk oraz dyskietka, ewentualnie wykonane starannie na kalce technicznej, opisane, w jednym egzemplarzu),
 - streszczenia w języku polskim i w języku angielskim,
 - przypisy: bibliograficzne (podane w tekście głównym, umieszczone w nawiasach w układzie nazwisko/data), rzeczowe (opatrzone cyfrą odpowiadającą numeracji ciągłej przypisów w tekście głównym, napisane na oddzielnej stronie),
 - informacje o Autorze (imię i nazwisko, tytuł, stopień naukowy i zawodowy, specjalność, stanowisko i miejsce pracy, aktualnie pełnione funkcje w stowarzyszeniach i towarzystwach krajowych i zagranicznych, adres do korespondencji, adres domowy, numer telefonu).

WARUNKI PRENUMERATY

Warunkiem regularnego otrzymywania „Chowanny” jest złożenie zamówienia na prenumeratę roczną. W roku 2009 oprócz stale ukazujących się numerów został wydany dodatkowy, jubileuszowy tom czasopisma. Cena każdego z tomów wyniesie 30 zł.

Zamówienia prosimy wysyłać pod adresem:

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO
UL. BANKOWA 12B, 40-007 KATOWICE
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl
tel. (032) 359-15-70

Bieżące numery można nabywać bezpośrednio w księgarni Wydawnictwa ul. Bankowa 12 (budynek rektoratu) lub zamawiać korespondencyjnie.

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly through the:

Foreign Trade Enterprise
ARS POLONA
Krakowskie Przedmieście 7, 00-950 Warszawa, Poland
Bank Account: Bank Handlowy SA w Warszawie 201061-710-1310

Księgarnia Wysyłkowa
„LEXICON”
Maciej Woliński
skrytka pocztowa 957, 00-950 Warszawa 1
tel./fax (022) 625-01-29, (022) 648-41-23
e-mail: lexicon@medianet.pl

KOLPORTER SA
ul. Strycharska 6
25-659 Kielce

CHOWANNA 2009, TOM 1 (32) • TERAPIA PEDAGOGICZNA

Cena 30 zł